

Efteruddannelse af ansatte i de landøkonomiske foreninger gennemføres dels af kursusinstitutionen Tune Landboskole, dels af Landboorganisationernes faglige Landscenter.

På Tune Landboskole gennemføres efteruddannelseskurser af normalt 1 uges varighed for konsulenter m.fl. Der tilbydes kurser inden for alle fagområder, og aktiviteten har været stigende de sidste år. Således er antallet af deltagere fra de landøkonomiske foreninger steget fra ca. 900 i 1979 til 1.178 i 1983. Da et stort antal forskere deltager i planlægningen og gennemførelsen af kurserne, fungerer Tune Landboskole som et direkte bindeled mellem forskning og rådgivning.

Landboorganisationernes faglige Landscenter gennemfører herudover seminarer og møder for konsulenter m.fl. I 1983 var det samlede deltagerantal i landscentrets arrangementer på mere end 6.000. Formålet med arrangementerne er at informere om aktuelle spørgsmål, f.eks. nye resultater inden for forskning og forsøg, ny lovgivning og lignende.

Konsulenterne modtager løbende skriftlige informationer om aktuelle forsøgs- og forskningsresultater m.v. fra forskningsinstitutionerne og fra de enkelte landskontorer på Landboorganisationernes faglige Landscenter.

Ad spørgsmål 13:

Den driftsøkonomiske rådgivning fremmes gennem såvel faglige som organisatoriske initiativer. De vigtigste er følgende:

Faglige initiativer

- 1) Landbo- og husmandsforeningernes fælles EDB-regnskabssystem (S 72) udvides løbende med henblik på at øge dets anvendelighed som værktøj for driftslederen. Siden 1979 er f.eks. udviklet BANKO-systemet (Budget, Analyse, Kontrol), hvor foreløbig budgetdelen anvendes af 4.000-5.000 bedrifter. Budgetlægning og budgetkontrol har været i stærk vækst i de senere års rådgivning.
- 2) Produktionskontrol på den enkelte bedrift og driftsgren gennemføres dels selvstændigt, dels integreret med økonomirådgivningen. For at opnå den nødvendige kapacitet er EDB-systemer udviklet på alle væsentlige områder. Svineproduktionens effektivitetskontrol omfatter nu over 6.000 besætninger (ca. 1.000 i 1979). I kvægbrugets periodefoderkontrol er knap 3.000 omfattet (800 i 1979) samt 3.700 af udvidet fodervejledning. I markbruget er markstyringssystemet i sit første driftsår anvendt på 1.100 bedrifter.
- 3) Tværfaglig rådgivning for nyetablerede samt for brug med stor husdyrproduktion og investeringer sammenkæder produktions- og økonomirådgivning for hele bedriften. Rådgivningsprogrammet blev iværksat i september 1978 og er indtil nu gennemført på ca. 6.000 bedrifter.
- 4) Efteruddannelse af landmænd er et væsentligt led i og fundament for bedre resultater af den driftsøkonomiske rådgivning. Deltagelsen i projektet »en uge på landbrugsskole« har været stærkt stigende i de senere år efter ikrafttrædelsen af loven om støtte til efteruddannelseskurser med ca. 8.000 deltagere årlig.

Organisatoriske initiativer.

Landboorganisationerne har igennem flere år arbejdet med planer for rådgivningstjenestens struktur for at sikre, at der i alle lokale områder er en rådgivningsorganisation, som dækker alle faggrene, og som er i stand til at yde såvel specialrådgivning som tværfaglig rådgivning (integreret produktionsteknisk og driftsøkonomisk rådgivning).

Blandt de konkrete initiativer kan nævnes:

- 1) Kortlægning af rådgivningskapacitet i forhold til landbrugets produktionsgrundlag i de enkelte regioner.
- 2) Analyse af rådgivningsarbejdets organisation med forslag til fremtidig opgaveudvikling og organisationstilpasninger.